20. 2. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smluvní pokuta

Je možné si ve smlouvě dohodnout takovou konstrukci smluvní pokuty, že smluvní pokuta nebude stanovena nějakou fixní částkou (např. 1.000,- Kč za porušení smluvní povinnosti), ale bude závislá na době, po kterou porušení smlouvy trvá (např. 0,5% denně z dlužné částky za každý den prodlení)?

Smluvní pokuta je jeden ze zajišťovacích prostředků splnění závazku. Jde o peněžitou částku, kterou je dlužník povinen zaplatit věřiteli v případě, že nesplní povinnost (závazek) smluvní pokutou zajištěnou, a to i tehdy, nevznikne-li z tohoto porušení věřiteli žádná škoda. Institut smluvní pokuty je zakotven v ustanovení § 544 a násl. občanského zákoníku (zákona č. 40/1964 Sb.); obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.) obsahuje pouze některá ustanovení o smluvní pokutě, která mají pro obchodní závazkové vztahy před úpravou v občanském zákoníku aplikační přednost.

Sjednání konkrétní výše smluvní pokuty ponechává zákon na dohodě smluvních stran. Zákon tedy nebrání tomu, aby si smluvní strany sjednaly smluvní pokutu stejným způsobem jako v případě úroku z prodlení, tedy v závislosti na době, po kterou trvá porušení smluvní pokutou zajištěné povinnosti (např. procentní částkou za každý měsíc či den prodlení). Pro platnost dohody o smluvní pokutě je ale třeba, aby byla učiněna písemně a výše smluvní pokuty či způsob jejího určení byl sjednán dostatečně určitě a srozumitelně. Bude-li smluvní pokuta sjednána stejným způsobem jako úrok z prodlení a půjde-li o prodlení se zaplacením peněžitého dluhu (např. nájemného, kupní ceny apod.), je dlužník povinen zaplatit věřiteli jak smluvní pokutu, tak úrok z prodlení z dlužné částky.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti
- Zjednodušení rozvodového řízení – aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma
- Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách
- Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení
- Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu
- Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech
- Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?
- Investice do společné věci v nesezdaném soužití
- K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby
- Holdingy a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.
- Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023